

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» br. 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» br. 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU „HRVATSKE SELJAČKE STRANKE-BRAĆA RADIĆ“ BRČKO DISTRIKT BIH

Broj: 03-07-6-775/21
Sarajevo, 28.12.2022. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja „Hrvatske seljačke stranke-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH za 2020. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja „Hrvatske seljačke stranke-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH za 2020. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH finansirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	6.823,82	100,00
	Izvori finansiranja (I+II)	6.823,82	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu politička stranka iskazala je rashode u ukupnom iznosu od 23.056,48 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH. Skraćeni naziv je „HSS-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH.

Politička stranka upisana je u registar kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, Rješenjem broj: 096-0-F1-16-000046 od 11.05.2016. godine.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, sjedište političke stranke je u Brčko distriktu BiH, ulica Ive Andrića bb.¹

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su: Ivan Krndelj, predsjednik i Ivo Anđelović, zamjenik predsjednika stranke.

Lice ovlašteno za finansijske izvještaje za 2020. godinu je Joka Đurić.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH iskazala je sljedeću organizacionu strukturu:

- HSS.

¹ Prema podacima iz Ugovora o zakupu poslovnog prostora od 01.03.2021. godine, stranka koristi prostorije u Brčkom, ul. Ivana Franje Jukića br.1.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj „Hrvatske seljačke stranke-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH za 2020. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja „Hrvatske seljačke stranke-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

„Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH nije podnijela finansijske izvještaje za 2016. i 2017. godinu. Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj: 03-07-6-32/18 od 24.05.2019. godine, politička stranka je zbog nepodnošenja izvještaja za 2016. godinu sankcionisana novčanom kaznom. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je, Odlukom broj: 05-1-07-6-388/19 od 14.11.2019. godine, ovoj političkoj stranci zbog nepodnošenja finansijskog izvještaja za 2017. godinu i uskraćivanja pristupa svojim prostorijama radi obavljanja revizije njenog poslovanja za 2017. godinu, u skladu sa odredbom iz člana 10. stav (8) Zakona o finansiranju političkih stranaka, izrekla administrativnu mjeru kojom joj je uskraćeno pravo da se kandiduje na narednim izborima.

Služba za reviziju izvršila je pregled finansijskih izvještaja „Hrvatske seljačke stranke-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH za 2018. do 2019. godinu, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, da u finansijskom izvještaju prijavljuje sve priloge, da uspostavi potpune evidencije o prihodima, rashodima i obavezama, odnosno da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i da finansijske izvještaje podnosi na način utvrđen Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je da politička stranka nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

(1) U godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH iskazala je rashode u ukupnom iznosu od 23.056,48 KM.

Uvidom Plan troškova za 2020. godinu, koji je stranka, dana 24.10.2020. godine, dostavila uz dodatnu dokumentaciju za 2019. godinu, utvrđeno je da je stranka planirala troškove u ukupnom

---

² U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

iznosu od 17.310,00 KM. Takođe, utvrđeno je da ovaj dokument ne sadrži datum kada je sačinjen, odnosno usvojen.

Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svog programa utroška sredstava za 2020. godinu, kako slijedi:

-stranka nije planirala troškove komunalnih usluga, humanitarne rashode i troškove prevoza, a iste je ostvarila u ukupnom iznosu od 1.622,58 KM, kako slijedi: troškove komunalnih usluga u iznosu od 2,93 KM, humanitarne rashode u iznosu od 1.323,35 KM i troškove prevoza u iznosu od 296,30 KM;

-stranka je planirane troškove električne energije prekoračila za 82,05 KM, troškove zakupnine poslovnih prostora za 300,00 KM, ugovore o djelu za 200,00 KM, troškove platnog prometa za 43,50 KM i troškove poreza i dr. obaveza za 18,25 KM, dok je planirane troškove reklamnog materijala prekoračila za 7.099,58 KM.

S obzirom da je stranka sredstva utrošila mimo Plana troškova za 2020. godinu, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (2) U godišnjem finansijskom izvještaju, u obrascu 4.2 (troškovi propagande) politička stranka je, između ostalih troškova propagande, iskazala troškove izborne kampanje po osnovu štampanja bilborda, flajera i plakata, te emitovanja tv reportaže i priloga u iznosu od 8.534,53 KM. Uvidom u službene evidencije utvrđeno je da „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH nije učestvovala na Lokalnim izborima 2020. godine.

Na osnovu navedenog, smatramo da je politička stranka finansijska sredstva u iznosu od 8.534,53 KM, koja su obezbijeđena za finansiranje stranke, utrošila mimo plana troškova, čime je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (3) Kontrolom troškova ureda, koje je stranka u poslovnim knjigama evidentirala na kontu 5124, utvrđeno je da je stranka izvršila nabavku prehrambenih artikala i deterdženta za veš od dobavljača „V Dukat SP“ Brčko distrikt BiH u ukupnoj vrijednosti od 715,00 KM. Uvidom u pojedinačne račune utvrđeno je da računi nisu ovjereni i odobreni za knjiženje. Takođe, račun br. 1/20 od 25.09.2020. godine u iznosu od 306,00 KM za nabavku prehrambenih artikala (30 kom šećera u pakovanju od 1 kg; 30 kom vegete u pakovanju od 250 gr; 30 kom kuhinjske soli u pakovanju od 1 kg; 30 kom riže u pakovanju od 1 kg; 30 kom ulja u pakovanju od 1 l; i 30 kom brašna u pakovanju od 1 kg), nije potpisan od strane primaoca robe. Račun br. 2/20 od 27.11.2020. godine u iznosu od 409,00 KM za nabavku 8 kom deterdženta za veš u pakovanju od 3,5 kg i prehrambenih artikala (8 kom brašna u pakovanju od 25 kg; 26 kom ulja u pakovanju od 1 l; 40 kom šećera u pakovanju od 1 kg i 24 kom kuhinjske soli u pakovanju od 1 kg) ne sadrži potpis i pečat dobavljača.

Na osnovu navedenog, nije moglo biti utvrđeno u koju svrhu je izvršena nabavka navedenih prehrambenih proizvoda i deterdženta za veš, tj. u koju svrhu su utrošena finansijska sredstva stranke.

b) „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu nije dostavila u zakonom propisanom roku i na način utvrđen Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 96/13 i 89/16)-u daljem tekstu: Pravilnik, nije vodila potpune i pravilne evidencije o rashodima i obavezama, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka

- (1) Politička stranka nije podnijela godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu u skladu sa odredbama člana 3. stav (1) Pravilnika³.

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da je „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavila godišnji finansijski izvještaj dana 02.04.2021. godine i to samo u pisanoj formi, odnosno ručno popunjen.

Politička stranka je godišnji finansijski izvještaj u elektronskoj formi, putem aplikacije FI CIK BiH dostavila dana 03.11.2021. godine, te je obrasce finansijskog izvještaja, odštampane iz aplikacije u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštenog lica i pečatom političke stranke dostavila 05.11.2021. godine.

- (2) „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH je u godišnjem finansijskom izvještaju prihode iz budžeta Brčko distrikta BiH u iznosu od 6.823,82 KM iskazala kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe člana 13. i 19. Pravilnika.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine na račun „Hrvatske seljačke stranke-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH uplatila dio sredstava iz budžeta Brčko distrikta BiH. Na izvodu sa transakcijskog računa političke stranke „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH navedeno je da su sredstva uplaćena na osnovu sporazuma. Uvidom u dopis Vlade Brčko distrikta BiH utvrđeno da su sredstva u iznosu od 13.674,64 KM izdvojena za redovan rad Kluba zastupnika Esad Atić-SDP BiH i Pejo Mendeš-HSS-Braća Radić. Ova sredstva su uplaćena na račun Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine, od čega je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine sredstva u iznosu od 6.823,82 KM uplatila na račun „Hrvatske seljačke stranke-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH.

„Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH je sredstva u iznosu od 6.823,82 KM trebala iskazati u obrascu 3-f (prihodi iz budžeta).

- (3) „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala tačne podatke o svojim rashodima, čime je prekršila odredbe člana 21, 22. i 23. Pravilnika.

Uvidom u finansijsku dokumentaciju političke stranke i knjigovodstvene isprave utvrđeni su nedostaci kod dijela računa dobavljača koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima⁴. Takođe, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za knjiženje i plaćanje, niti je pisanim aktom uređen način trošenja finansijskih sredstava stranke.

- U obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) stranka je iskazala troškove kancelarijskog materijala u ukupnom iznosu od 958,95 KM.

Kontrolom iskazanih troškova i uvidom u dostavljene račune, utvrđeno je da je stranka u okviru troškova kancelarijskog materijala iskazala i troškove ureda (konto 5124). Uvidom u račune koje je stranka evidentirala na kontu 5124, utvrđeno je da je stranka izvršila nabavku prehrambenih artikala i deterdženta za veš od dobavljača „V Dukat SP“ Brčko distrikt u ukupnoj vrijednosti od 715,00 KM. Uvidom u pojedinačne račune utvrđeno je da računi nisu ovjereni i odobreni za knjiženje, te da na računu br. 1/20 od 25.09.2020. godine u iznosu od 306,00 KM nedostaje potpis primaoca robe, dok na računu br. 2/20 od 27.11.2020. godine u iznosu od 409,00 KM nedostaje potpis i pečat dobavljača.

³ Politička stranka je bila dužna da godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu podnese do 31.03.2021. godine u elektronskoj formi, putem aplikacije FI CIK BiH, te da Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavi potvrdu o podnesenom finansijskom izvještaju u elektronskoj formi i obrasce finansijskog izvještaja, odštampane iz aplikacije u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštenog lica i pečatom političke stranke.

⁴ U skladu sa računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski tačna i uredna, sačinjena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

- Stranka u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju nije evidentirala troškove telefonskih usluga za juli, novembar i decembar 2020. godine, dok je troškove vode u iznosu od 2,93 KM evidentirala samo za mart 2020. godine. Navedeno ukazuje da stranka nema potpune evidencije o svojim troškovima i obavezama.
  - Uvidom u račune za nabavku prehrambenih proizvoda koje je stranka evidentirala na kontu 512500-*hrana za paketiće*, utvrđeno je da je stranka dva računa iz 2019. godine u ukupnom iznosu od 700,00 KM evidentirala kao troškove tekućeg perioda. Takođe, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za knjiženje, niti postoji evidencija u koju svrhu su nabavljeni proizvodi, odnosno spisak lica kojima su podijeljeni paketi.
  - U godišnjem finansijskom izvještaju, politička stranka je iskazala troškove propagande u iznosu od 10.599,58 KM, od čega je na ime štampanja bilborda, flajera i plakata, te emitovanje tv reportaže i priloga utrošila ukupno 8.534,53 KM, dok se 2.065,05 KM odnosi na redovne troškove reklame (nabavka reklamnog materijala i emitovanje razgovora 21.12.2020. godine).
- (4) Podaci o obavezama koje je „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH iskazala u obrascu 5 (obaveze) godišnjeg finansijskog izvještaja ne odgovaraju podacima koji su iskazani u poslovnim knjigama i Završnom računu za 2020. godinu.

Naime, stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala obaveze prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 1.104,50 KM, a obaveze po osnovu poreza na dohodak u iznosu od 780,86 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da su obaveze prema dobavljačima iskazane u ukupnom iznosu od 962,58 KM, a obaveze po osnovu poreza na dohodak u iznosu od 780,86 KM.

Pored navedenog, a uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH ima obaveze po osnovu neplaćene kazne u iznosu od 2.000,00 KM, koju joj je izrekla Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine, Odlukom broj: 03-07-6-32/18 od 24.05.2019. godine. Stranka u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala obaveze po ovom osnovu.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se „Hrvatskoj seljačkoj stranci-Braća Radić“ da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ***da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,***
- ***da uspostavi potpune i pravilne evidencije o rashodima i obavezama, odnosno da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i***
- ***da finansijske izvještaje podnosi u zakonom propisanom roku i na način utvrđen Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.***

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, „Hrvatska seljačka stranka-Braća Radić“ Brčko distrikt BiH nije dostavila primjedbe na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor
Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju
Mr. sc. Hasida Gušić